

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 8. maaliskuuta 2016
(OR. fr)

6501/16

Toimielinten välinen asia:
2016/0032 (NLE)

ACP 34
COAFR 49
CFSP/PESC 154
RELEX 139

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: NEUVOSTON PÄÄTÖS Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän jäsenten sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisen kumppanuussopimuksen 96 artiklan nojalla Burundin tasavallan kanssa käydyn neuvottelumenettelyn päättämisestä

NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2016/...,

annettu ... päivänä ...kuuta ...,

**Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän jäsenten sekä
Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisen
kumppanuussopimuksen 96 artiklan nojalla
Burundin tasavallan kanssa käydyn neuvottelumenettelyn päättämisestä**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän jäsenten sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisen Cotonoussa 23 päivänä kesäkuuta 2000 allekirjoitetun kumppanuussopimuksen¹, jota on tarkistettu Ouagadougoussa Burkina Fasossa 22 päivänä kesäkuuta 2010², jäljempänä 'AKT–EU-kumppanuussopimus', ja erityisesti sen 96 artiklan,

ottaa huomioon neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien sisäisen sopimuksen AKT–EU-kumppanuussopimuksen täytäntöönpanemiseksi toteutettavista toimenpiteistä ja noudatettavista menettelyistä³ ja erityisesti sen 3 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission yhteisymmärryksessä unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan kanssa esittämän ehdotuksen,

¹ EYVL L 317, 15.12.2000, s. 3.

² EUVL L 287, 4.11.2010, s. 3.

³ EYVL L 317, 15.12.2000, s. 376.

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Burundin tasavalta ei kunnioita AKT–EU-kumppanuussopimuksen 9 artiklassa tarkoitettuja olennaisia osia.
- (2) AKT–EU-kumppanuussopimuksen 96 artiklan mukaisesti Burundin tasavallan kanssa käytiin 8 päivänä joulukuuta 2015 neuvottelut, joissa oli läsnä Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän, mukaan lukien Afrikan unionin, Itä-Afrikan yhteisön ja Yhdistyneiden kansakuntien edustajia.
- (3) Burundin hallituksen edustajat esittivät neuvotteluissa ehdotuksia sitoumuksiksi. Näitä sitoumusehdotuksia ei pidetä riittävinä.
- (4) Sen vuoksi on aiheellista tehdä päätös AKT–EU-kumppanuussopimuksen 96 artiklan perusteella käytyjen neuvottelujen päättämisestä ja toteuttaa aiheellisia toimenpiteitä näiden sitoumusten täytäntöön panemiseksi,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Päätetään Burundin tasavallan kanssa AKT–EU-kumppanuussopimuksen 96 artiklan mukaisesti käydyt neuvottelut.

2 artikla

Toteutetaan liitteenä olevassa kirjeessä kuvatut toimenpiteet AKT–EU-kumppanuussopimuksen 96 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettuina aiheellisina toimenpiteinä.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Sitä tarkastellaan säännöllisesti vähintään kuuden kuukauden välein, mieluiten Euroopan ulkosuhdehallinnon tekemien seurantakäyntien, joihin osallistuu komission yksiköitä, perusteella.

Tehty

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

LIITE

Kirjeluonnos

Arvoisa tasavallan presidentti

Euroopan unioni katsoo, että Burundin tasavalta ei ole noudattanut useampia Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän jäsenten sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisen Cotonoussa 23 päivänä kesäkuuta 2000 allekirjoitetun kumppanuussopimuksen, jäljempänä 'AKT-EU-kumppanuussopimus', 9 artiklassa tarkoitettuja olennaisia osia. Se on esittänyt AKT-EU-kumppanuussopimuksen 8 artiklan nojalla käydyn tehostetun vuoropuhelun puitteissa useaan otteeseen huolestuneisuutensa siitä, ettei maa noudata tiettyjä ihmisoikeuksiin, demokratiaan ja oikeusvaltioon liittyviä periaatteita.

Tästä syystä Euroopan unioni aloitti Burundin hallituksen kanssa AKT-EU-kumppanuussopimuksen 96 artiklan mukaiset neuvottelut, jotta voitaisiin tarkastella näitä huolenaiheita ja keinoja niiden poistamiseksi.

Burundin hallitus hyväksyi Euroopan unionin esittämän kutsun, ja neuvottelut aloitettiin 8 päivänä joulukuuta 2015 Brysselissä.

Neuvottelujen kuluessa osapuolet keskustelivat tarvittavista toimenpiteistä, joiden avulla päästään nopeasti takaisin tilanteeseen, jossa demokratian periaatteita ja arvoja, ihmisoikeuksia ja oikeusvaltioperiaatetta kunnioitetaan AKT-EU-kumppanuussopimuksen olennaisten osien ja Arushan sopimuksissa vahvistettujen periaatteiden pohjalta. Keskustelua ja ajatustenvaihtoa käytiin yhdeksästä aihepiiristä, joista Euroopan unioni odotti Burundin hallituksen antavan tarkkoja ja konkreettisia sitoumuksia.

Euroopan unioni on ottanut huomioon burundilaisen osapuolen neuvottelujen aikana antamat seuraavat sitoumukset:

- yksityisen median toiminnan uudelleen salliminen ja lehdistölain soveltamista koskevien riitojen ratkaisu;
- toimittajan ammatin vapaa harjoittaminen;
- kansalaisyhteiskunnan ja ihmisoikeusaktivistien vapaus ja turvallisuus;
- käynnissä olevien oikeudellisten asioiden hoito AKT–EU-kumppanuussopimuksen 8 artiklan nojalla käydyssä tehostetussa vuoropuhelussa pyydettyjen sitoumusten mukaisesti;
- mielenosoituksissa pidätettyjen vankien tilanne;
- kidutusta ja laittomia teloituksia koskevien väitteiden tutkiminen;
- kansallisen vuoropuhelun järjestäminen yhteistyössä Itä-Afrikan yhteisön ja Afrikan unionin tai jonkin muun kansainvälisen välittäjän kanssa demokratian periaatteiden palauttamiseksi;
- muiden aseistautuneiden tahojen kuin poliisin ja puolustusvoimien aseistariisunta ja hajottaminen kansainvälisten tarkkailijoiden tuella;
- kriisiratkaisusuunnitelman täytäntöönpano sovittavan aikataulun mukaisesti.

Euroopan unioni pani neuvottelujen päätteeksi antamissaan päätelmissä merkille Burundin hallituksen sitoumuksen toimittaa selvennyksiä ja nopeuttaa tiettyjä oikeudellisia menettelyjä. Euroopan unioni totesi samassa yhteydessä kuitenkin, että Burundin hallituksen edustajien antamat vastaukset eivät riitä kokonaisvaltaisesti korjaamaan kumppanuuden olennaisiin osiin liittyviä puutteita eivätkä vastaa tyydyttävällä tavalla Afrikan unionin rauhan ja turvallisuuden neuvoston 17 päivänä lokakuuta ja 13 päivänä marraskuuta 2015 tekemiin päätöksiin.

Tästä syystä eurooppalainen osapuoli teki päätöksen neuvottelujen päättämisestä ja aiheellisten toimenpiteiden toteuttamisesta AKT–EU-kumppanuussopimuksen 96 artiklan 2 kohdan c alakohdan nojalla.

AKT–EU-kumppanuussopimuksen olennaisten osien uudelleen noudattaminen tukee yhteistyön asteittaista normalisointia. Sitoumustaulukkoa koskevassa liitteessä esitetään odotetut sitoumukset, jotka on jaettu neljään aihepiiriin ja joita arvioidaan samanaikaisesti, sekä aiheelliset toimenpiteet, jotka ovat sidoksissa todettuun edistymiseen. Kuten näette, aikomuksemme on mukauttaa AMISOM-operaatioon osallistuvalla burundilaisosastolle antamamme tuen (joka rahoitetaan EKR:stä osana Afrikan rauhanrahastoa) rahoitukseen ja maksamiseen liittyviä järjestelyjä ja ehtoja Afrikan unionia asiassa kuullen.

Euroopan unioni varaa itselleen oikeuden muuttaa näitä toimenpiteitä poliittisen tilanteen kehittymisen ja sitoumusten täytäntöönpanon mukaan.

AKT–EU-kumppanuussopimuksen 96 artiklaan perustuvan menettelyn mukaisesti Euroopan unioni seuraa edelleen tiiviisti Burundin tilannetta AKT–EU-kumppanuussopimuksen 96 artiklassa tarkoitetun päätöksen voimassaolon aikana. Tämän jakson aikana Burundin hallituksen kanssa käydään vuoropuhelua AKT–EU-kumppanuussopimuksen olennaisten osien uudelleen noudattamista koskevan prosessin tukemiseksi. Euroopan unioni tarkastaa tilanteen säännöllisesti ja ensimmäisen kerran kuuden kuukauden kuluttua. Neuvosto voi tarkistaa 96 artiklaan perustuvaa päätöstä tilanteen kehittymisen ja sitoumusten täytäntöönpanon perusteella.

Kunnioitavasti

Neuvoston puolesta

F. MOGHERINI

Puheenjohtaja

Komission puolesta

N. MIMICA

Komissaari

Liite

Sitoumustaulukko

Burundin hallituksen sitoumukset	Euroopan unionin aiheelliset toimenpiteet
<p>Ei sitoumuksia (tilanne AKT–EU-kumppanuussopimuksen 96 artiklan mukaisten neuvottelujen päättämisaikana): AKT–EU-kumppanuussopimuksen 9 artiklassa tarkoitettuja olennaisia osia – i) ihmisoikeuksia, ii) demokratian periaatteita ja iii) oikeusvaltioperiaatetta – ei noudateta.</p>	<p>Euroopan unioni¹ jatkaa Burundin kansaa tukevia toimia. Se jatkaa täytäntöönpanovaiheessa olevien sopimusten rahoittamista sekä kiireellisiä toimia, joilla tuetaan suoraan maan väestöä ja kansalaisyhteiskuntaa ja jotka liittyvät köyhyyden torjuntaan ja peruspalvelujen saantiin.</p> <p>Tähän liittyen Euroopan unionin päätöksentekuelinten hyväksyttäväksi aiotaan esittää kaksi kiireellistä ohjelmaa, joista toinen koskee terveyspalvelujen saantia (40 000 000 euroa) ja toinen ravitsemusta / maaseudun kehittämistä (15 000 000 euroa). Näiden hankkeiden täytäntöönpano on tarkoitus uskoa kansalaisjärjestöille ja/tai kansainvälisille järjestöille.</p> <p>Humanitaarisia toimia (mukaan lukien pakolaisille annettava tuki) jatketaan esille tulevien tarpeiden mukaan ja sillä edellytyksellä, että väestön luo taataan pääsy.</p> <p>Sen sijaan suorat rahoitustuet tai maksut (budjettituki mukaan lukien) hallinnolle tai maan instituutioille keskeytetään.</p> <p>AMISOM-operaatioon osallistuvien burundilaisotilaiden korvauksiin liittyviä rahoitusehtoja ja maksujärjestelyjä samoin kuin operaation valmistelusta aiheutuvista kuluista Burundin hallitukselle maksettavaa osuutta (jotka rahoitetaan EKR:stä osana Afrikan rauhanrahastoa) tarkistetaan ja mukautetaan Afrikan unionia asiassa kuullen.</p> <p>Toimenpiteet eivät koske alueellista yhdentymistä tukevia ohjelmia ja rahoitusta niiden täytäntöönpanon yksityiskohdista riippumatta.</p>

¹ Mukaan lukien Euroopan investointipankki (EIP).

Burundin hallituksen sitoumukset	Euroopan unionin aiheelliset toimenpiteet
<p>Alat, joilla Burundin hallitukselta odotetaan sitoumuksia, ja vastaavat indikaattorit. Kyseisiä aloja ja indikaattoreita arvioidaan kokonaisvaltaisesti ja niiden kehittymisen perusteella.</p> <p><u>1/ Poliittinen yhteisymmärrys kriisinratkaisusuunnitelmasta</u></p> <p><u>Odotetut sitoumukset</u></p> <p>1.1: Osallistuminen Itä-Afrikan yhteisön ja Afrikan unionin tai jonkin muun kansainvälisen välittäjän avustamana vuoropuheluun, joka mahdollistaa demokratian periaatteiden uudelleen noudattamisen</p> <p>Indikaattori:</p> <p>– osallistava poliittinen vuoropuhelu, johon osallistuvat kaikki politiikan toimijat kansainvälisen välittäjän määrittämien ehtojen ja tämän päätöksen mukaisesti ja jonka tuloksena on kriisinratkaisusuunnitelma, tai Arushan sopimusten mukainen yhteisymmärrykseen perustuva ja rauhanomainen kriisinratkaisu, jonka tavoitteena on paluu oikeusvaltioon ja osallistavaan hallintotapaan</p>	<p>Yhdennentoista Euroopan kehitysrahaston (EKR) jäljellä olevat sitomattomat määrärahat ovat täytäntöönpano- tai määrittelyvaiheessa olevat ohjelmat pois lukien 322 000 000 euroa¹. Ne ovat käytettävissä Burundia varten ja voitaisiin ottaa käyttöön sitä mukaa kuin sitoumusten täytäntöönpano etenee. Neljällä aihealueella (rauhottaminen, oikeustapausten käsittely, poliittinen vuoropuhelu ja kriisinratkaisusuunnitelman toteutus) tapahtuvan edistymisen ja Burundin hallituksen antamien sitoumusten perusteella aiheellisia toimenpiteitä toteutetaan asteittain seuraavasti:</p> <p>1/ Haavoittuvimpia väestönosia suoraan hyödyttävää tukea jatketaan, minkä lisäksi Euroopan unionin toimivaltaiset yksiköt valmistelevat todetun edistymisen perusteella rahoitussitoumuksia, joiden tavoitteena on parantaa maan hallinnollisia ja institutionaalisia valmiuksia tapauskohtaisesti kiireellisyyden ja tähdellisyyden perusteella.</p> <p>2/ Jos edistys on huomattavaa, Euroopan unioni harkitsee viimeisen budjettitukierän maksamista kymmenennen EKR:n budjettitukiohjelmasta (enintään 11 500 000 euroa).</p> <p>Alun perin vuodelle 2015 tarkoitettuja hankkeita (budjettituki pois lukien) voidaan alkaa taas hyväksyä.</p>

¹ Yhdennentoista EKR:n maaohjelmasta on jo sidottu 55 miljoonaa euroa vuonna 2014, ja valmisteluvaiheessa olevien väestön hyväksi toteutettavien kahden kiireellisen hankkeen määrärahat ovat nekin yhteensä 55 miljoonaa euroa.

Burundin hallituksen sitoumukset	Euroopan unionin aiheelliset toimenpiteet
<p>1.2: Aseistariisunnan jatkaminen kansainvälisten tarkkailijoiden tuella; yleisen järjestyksen säilyttäminen oikeusvaltioperiaatetta noudattaen on yksin poliisin ja puolustusvoimien tehtävä</p> <p>Indikaattori:</p> <ul style="list-style-type: none"> – aseistariisuntaa koskevien Afrikan unionin rauhan ja turvallisuuden neuvoston päätösten (varsinkin 13.6.2015 tehty päätös sotilasasiantuntijoiden lähettämisestä) ja Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselmien (varsinkin 12.11.2015 annettu päätöslauselma) täytäntöönpano 	<p>3/ Toimenpiteitä voitaisiin toteuttaa kattavammin kriisintarkkailusunnitelman valmistelu- ja tukitarkoituksessa, mikä mahdollistaisi yhdennentoista EKR:n maaohjelman hallintotapaosion ja yhdennentoista EKR:n budjettitukiohjelman uudelleen käynnistämisen.</p> <p>Tällöin käynnistyisi myös vuodelle 2016 tarkoitettu energia-alan ohjelma.</p> <p>4/ Kaikkien toimenpiteiden toteuttaminen mahdollistaisi kaikkien yhdennentoista EKR:n Burundin maaohjelmaan sisältyvien EU:n ohjelmien ja rahoituksen toteutuksen ilman rajoituksia (432 000 000 euroa).</p>
<p><u>2/ Rauhoittamistoimet ja poliittisen toimintaympäristön avaaminen</u></p> <p><u>Odotetut sitoumukset</u></p> <p>2.1: Yksityisen median toiminnan uudelleen salliminen ja lehdistölain soveltamista koskevien riitojen ratkaiseminen</p> <p>Indikaattori:</p> <ul style="list-style-type: none"> – riippumattomat radio- ja televisioasemat saavat toimia koko maan alueella tiedonvälityksen moniarvoisuuden nimissä <p>2.2: Toimittajan ammatin vapaa harjoittaminen turvallisesti</p> <p>Indikaattori:</p> <ul style="list-style-type: none"> – käytännön toimet toimittajiin kohdistuvan pelottelun estämiseksi – toimittajiin kohdistuvaan väkivaltaan syyllistyneitä vastaan nostettuihin syytteisiin liittyvä tutkinta; toimittajien tilannetta käsitellään lehdistölain mukaisesti ja sananvapautta kunnioittaen 	

Burundin hallituksen sitoumukset	Euroopan unionin aiheelliset toimenpiteet
<p>2.3: Kansalaisyhteiskunnan ja ihmisoikeusaktivistien vapaus ja turvallisuus</p> <p>Indikaattori:</p> <ul style="list-style-type: none"> – perutaan 23.11.2015 annettu määräys, jolla keskeytettiin tiettyjen kansalaisjärjestöjen toiminta; lopetetaan ihmisoikeusaktivistien pelottelu 	
<p><u>3/ Oikeustapauksiin liittyvät toimenpiteet</u></p> <p><u>Odotetut sitoumukset</u></p> <p>3.1: Käynnissä olevien, 8 artiklan mukaisessa tehostetussa vuoropuhelussa esiin nostettujen oikeudellisten asioiden käsittely</p> <p>Indikaattori:</p> <ul style="list-style-type: none"> – muutoksenhakuoikeudenkäynnit asianomaisissa tapauksissa (MSD, F. BAMVUGINYUMVIRA, L. NGENDAKUMANA) sääntöjä ja oikeutta puolustukseen noudattaen <p>3.2: Mielenosoitusten ja turvallisuutta uhkaavien tilanteiden takia vangittujen henkilöiden tapausten käsittely Burundin rikoslain ja kansainvälisten normien mukaisesti</p> <p>Indikaattori:</p> <ul style="list-style-type: none"> – mielenosoittajat, jotka eivät ole syyllistyneet väkivaltaan: annettava vapauttamisen todistava oikeuden asiakirja ja kumottava pidätysmääräys, jos sellainen on annettu; mielenosoittajat, joiden osalta nostettu syyte: järjestettävä oikeudenkäynti lakisääteisessä määräajassa ja Burundin lakeja noudattaen, mukaan lukien Burundin ratifioimat kansainväliset normit, jotka koskevat oikeutta puolueettomaan oikeudenkäyntiin 	

Burundin hallituksen sitoumukset	Euroopan unionin aiheelliset toimenpiteet
<p>3.3: Kidutusta ja laittomia teloituksia koskevien väitteiden tutkiminen ja päätelmien seuranta</p> <p>Indikaattori:</p> <p>– julkaistava raportit uskottavasta tutkinnasta, johon on osallistunut kansainvälisiä asiantuntijoita, kaikissa sellaisissa tapauksissa, joissa väitetään tapahtuneen kidutusta, seksuaalista väkivaltaa, katoamisia tai laitton teloitusta, sekä toteutettava tällaisiin tekoihin syyllistyneisiin henkilöihin kohdistuvia toimenpiteitä</p>	
<p><u>4/ Kriisinratkaisusuunnitelman täytäntöönpano</u></p> <p><u>Odotettu sitoumus</u></p> <p>Kriisinratkaisusuunnitelman täytäntöönpano sovituissa aikatauluissa</p> <p>Kansainvälisen välittäjän päätelmät ja kriisinratkaisusuunnitelma pannaan täytäntöön suunnitelmassa esitetyn aikataulun ja järjestelyn mukaisesti.</p>	